



UNIVERSITETI I EVROPËS JUGLINDORE
УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА
SOUTH EAST EUROPEAN UNIVERSITY

Консолидиран оперативен буџет

ФГ 2020-2021

Подготвен од:

Вон. проф. д-р Бесник Фетаи

Проректор за планирање и претприемништво

Неби Џемали

Директор на финансии

Мај, 2020 г.

Тетово

I Содржина

I. Извршно резиме

II. Преглед на буџетот за академската 2020/2021 година

II.1 Преглед

II.2 Процес на планирање на буџетот – принципи и критериуми

III. Оперативен буџет на Универзитетот за академската 2020/2021 година

III.1 Објаснување на приходите

- а. Приходи од школарини
- б. Комерцијални приходи
- в. Приходи од проекти и од истражување & развој
- д. Приход од финансиски делувања
- ѓ. Приход од други извори (Донација од државата)

III.2 Објаснување на трошоците

- а. Плати и други надоместоци
- б. Технички капацитети и логистика
- в. Трошоци за администрација
- г. Политика и финансиски капацитети
- д. Трошоци за програмата „Работи и студирај“
- ѓ. Стипендии и намалување на школарина
- е. Трошоци за истражување & развој
- ж. Инвестиции
- з. Трошоци за амортизација

IV. Прилог – Детали за распределба на консолидираниот оперативенбуџет

I. Извршно резиме

Тука е презентираниот консолидираниот оперативен буџет за академската 2020/21 година за Универзитетот на Југоисточна Европа. Консолидираниот оперативен буџет се состои од оперативни буџети на единките на одделите на Универзитетот, Бизнес иновејшн центар и Фондацијата на УЈИЕ. Во консолидираниот оперативен буџет се вклучени планираните приходи и расходи за сите активности на универзитетските единици за академската 2020/2021 година. Откако ќе заврши процесот на преглед на консолидираниот оперативен буџет од членовите на Ректорскиот извршен тим, се препорачува на Одборот на УЈИЕ за одобрување. По одобрувањето на консолидираниот оперативен буџет, единиците на УЈИЕ, БИЦ и Фондацијата на УЈИЕ ќе бидат информирани за одобрениот буџет и деталниот оперативен буџет.

- **Вкупните приходи во консолидираниот оперативен буџет.** Предвидените приходи за академската 2020/2021 се **4.880,174,00 €** кои се зголемени за **150.369,00 €** или **3,17 %** од планираните приходи во однос на проекцијата за крајот на академската 2019/2020 година. Зголемувањето на приходите се должи на зголемувањето на комерцијалните приходи и приходите од истражувачките проекти за академската 2020/2021 година.
- **Вкупни расходи во консолидираниот оперативен буџет.** Предвидените расходи се **4.775.802,00 €**, зголемени се за **85.779,00 €** или **1,82 %** од планираните расходи во текот на проекцијата за академската 2019/2020 година. Зголемувањето на трошоците се должи на акредитација на нови студиски програми, стипендии и истражување и развој на Универзитетот.
- **Суфицит / дефицит на консолидираниот буџет.** Во академската 2020/2021 година за работа на универзитетскиот буџет се планира суфицит на буџетот за **39.782,00 €**. Споредено со академската 2019/2020 година, планираниот буџетски дефицит е зголемен за **39.782,00 € на суфицит на буџет од 104,372,00 € или подобрување на финансиските перформанси на Универзитетот за 64.590,00 €**

II. Преглед на буџетот за академската 2020/2021

II.1 Преглед

Оперативниот буџет за академската 2020/2021 беше подготвен на консолидирана основа. Главната цел на буџетскиот процес беше да се развие буџет што ќе ги избалансира потребите на Универзитетот, истовремено одржувајќи достапност за нашите студенти. За да се постигне ова, процесот вклучуваше преглед на сите предложени трошоци за соодветност и потреби предложени од сите универзитетски единици и субјекти.

Покрај тоа, алатката за планирање на буџетот е да му овозможи на секој оддел да ги категоризира и приоритизира трошоците кои мора да бидат проектирани и приспособени (според стратешките потреби, приоритети и критериуми за долгорочна финансиска одржливост во соработка со извршното управување) врз основа на можните реални очекувани приходи.

Буџетот на Универзитетот на ЈИЕ го подготви проректорот за планирање и претприемништво со техничка поддршка од академски и административни единици.

Оваа рамка за финансиско планирање е составена како серија на параметри за планирање, произлезени од целите на политиките и финансиските регулативи на Универзитетот. Избраните параметри треба да бидат стабилни, но, од друга страна, да бидат доволно флексибилни за да му овозможат на раководството да ги следи привремените промени во двата внатрешни и надворешни параметри на политиката. Така, УЈИЕ треба да постави збир на претпоставки или сценарио главно дизајнирано за да ги апсорбира нестабилноста и ризиците што произлегуваат од најважната страна на приходот на буџетот.

Рамката за планирање на консолидираниот буџет на УЈИЕ ќе осигури дека буџетските процеси на Универзитетот тесно се координирани и експлицитно се поврзани со академските и стратешките планови и приоритети. Оваа рамка е дефинирана со следниве шест клучни комплексни атрибути:

1. Транспарентност
2. Документација
3. Ефикасност и ефективност
4. Отчетност
5. Одговорност
6. Интегритет и точност

II.2 Процес на планирање на буџетот: критериуми и принципи на буџетирањето

Буџетот е составен како финансиски документ интегриран на универзитетско ниво. Универзитетот и оперативните единици на одделите треба да одржуваат избалансирани оперативни буџети во дефинирани периоди на планирање.

Оперативните буџетски приоритети на единицата генерално треба да бидат усогласени и разумни во однос на дефинираните приоритети на Универзитетот. Оперативните буџетски ресурси треба да бидат распределени и применети на начин што одговара на тековните приоритети на буџетот на единицата. Промените во однос на приоритетите и / или во однос на растот во одделни области прво треба да се решат преку изводливо прераспределување меѓу точките на буџетот за да се рационализира / оптимизира и да се минимизира одливот на готовина и други фиксни и оперативни ресурси. Оперативните единици на одделот имаат значителна дискреција во однос на користењето на достапните ресурси и се одговорни за обезбедување такви ресурси што се користат претпазливо во согласност со единечните и институционалните вредности.

Имајќи ги предвид наведените принципи, Универзитетот спроведе внимателно испланиран процес на буџетирање низ целата институција со вклучување на сите составни делови на буџетот (оддели). Овој процес вклучуваше чекори како иницирање на процесот за составување на буџетот, што беше направено на почетокот на април, проследено со голема поддршка од администрацијата на Универзитетот до сите учесници за комплетирање на предлозите. Завршените предлози првично беа дискутирани помеѓу секој раководител на одделот и проректорот за планирање и претприемништво и конкретните нацрти за буџетски линии се преговараа за постигнување балансиран предлог. Кон крајот на мај, изготвениот предлог за интегрално преговарање беше дискутиран во рамките на извршниот тим на ректорот, па притоа произлегоа неколку продуктивни предлози и беа вклучени во нацрт-консолидираниот буџет. Во согласност со Статутот на Универзитетот, новиот Предлог-буџет потоа беше испратен до Одборот на УИЕ за одобрение.

Уسوените критериуми за Консолидираниот предлог-буџет за фискалната 2020/2021 година се:

а) Приходи

- Нивото на школарина за додипломски и постдипломски студии ќе остане исто како и во академската 2018-2019 година.
- Буџетот се подготвува генерално според критериуми за готовина, освен студентска финансиска поддршка што се предвидува и од двете страни на финансискиот план.
- Просечната стапка на задржување за додипломски & последипломски (редовни & вонредни) на ниво на Универзитет се пресметува на индивидуална основа.
- За студиите од прв циклус, за I година се предвидува реален број од 662 студенти (за сите програми).
- За студии од втор циклус, за I година се предвидува реален број од 281 студенти (за сите програми).
- За докторски студии, за I година се предвидува реален број од 46 студенти (за сите програми).
- Оваа година, слично на тековната учебна година, очекуваме 700.000 € приход како субвенција од Владата на Република Северна Македонија врз основа на доставената Програмата за јавно важни активности.

б) Трошоци

- Универзитетот поддржува финансирање како што се: универзитетски стипендии, поддршка за развој на академски и административен кадар, забрзано темпо на програмите за истражување & развој, политики за намалување на школарината за второ и трето дете со статус на студент, програма „Работи и студирај“ итн.
- Шемите за стипендии се зголемуваат за 10 % во однос на претходната учебна година (60 % намалување за одличните ученици со просек 5,00, 40 % на оние меѓу 4,5 и 4,99).
- Инвестиции за одржување на средствата и опремата на Универзитетот, развој на ИТ-капацитети (хардвер и софтвер), друга опрема и за одржување на постојните капацитети
- Трошоците за истражување и развој се пресметуваат врз основа на регионот каде што ќе се одржи конференцијата. Според новите критериуми (воведени

од 2018/2019 година), оптималната вредност по академски кадар е 700 евра, ако конференцијата е меѓународна, во спротивно, доколку конференцијата е национална или регионална, фондот ќе биде 100 € и 300 €, соодветно.

- Фондот за развој на кадарот за секој факултет и оддел треба да се користи според Акциониот план за таа намена за секоја учебна година.
- Пресметување на трошоците за амортизација во вонбилансот (според стандардите за пристап на буџетот засновани на готовина)

III. Оперативен буџет на Универзитетот за академската 2019/2020 год.

III.1 Општ буџет

Вкупниот оперативен консолидиран буџет на Универзитетот за академската 2020/2021 година е зголемен за 3,17%, во споредба со претходната академска 2019/2020 година, како резултат на повисоките комерцијални приходи и истражувачките проекти.

За планирање на приходите се применува песимистичко сценарио, а за очекуваните трошоци оптимистичкото сценарио. Овој пристап се очекува да доведе до реалното сценарио за буџетот. Според ова сценарио, предвиден е буџетски вишок.

Финансиската анализа и предвидените стапки на оперативниот буџет покажуваат дека оперативниот буџет на Универзитетот за академската 2019/2020 година ќе биде со суфицит на буџетот од 104.372 евра што може да варира во зависност од бројот на запишани студенти, стратегијата за оптимизација на трошоците и КОВИД-19. *По 10 години од работењето на структурниот буџетски дефицит, како и во претходната академска 2019/2020 година и во предлог-консолидираниот оперативен буџет во академската 2020/2021 се случи суфицит на буџетот.* Планираниот суфицит на оперативниот буџет е во согласност со стратегијата на УЈИЕ и сообразната финансиска консолидација која е придружена со буџетска дисциплина и обезбедува доволно простор за поддршка на потребите на УЈИЕ и за квалитетот на образованието.

Табела 1. Предлог-буџет за Универзитетот на ЈИЕ за академската 2020/2021 година

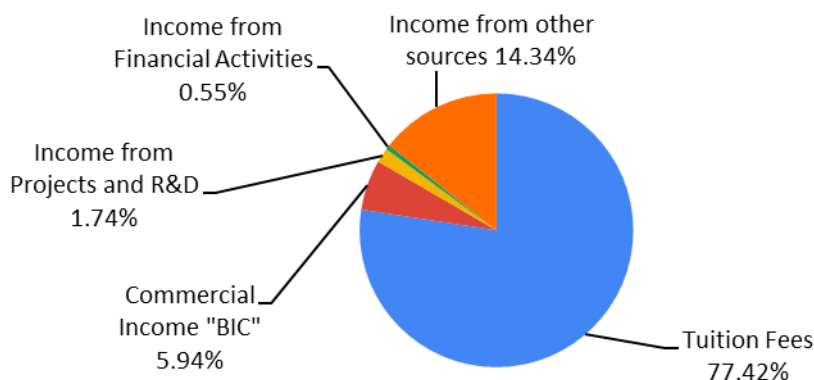
Академска година	2019-2020	2020-2021
I. ПРИХОДИ	€4,729,805.00	€4,880,174.00
I.1. Школарини	€3,833,501.00	€3,778,179.00
I.2. Комерцијален приход „БИЦ“	€120,000.00	€290,000.00
I.3. Приход од проекти и И&Р	€40,000.00	€85,000.00
I.4. Приход од финансиски делувања	€36,304.00	€26,995.00
I.5. Приход од други извори	€700,000.00	€700,000.00
II. ТРОШОЦИ	€4,690,022.93	€4,775,801.93

II.1. Плати и други	€3,175,204.00	€3,195,823.00
II.2. Тех.капацитети	€917,557.93	€845,178.93
II.3. Трошоци за администрација	€197,554.00	€205,343.00
II.4. Политика и финансиски капацитети	€7,300.00	€6,900.00
II.5. Трошоци за „Работа и студии“	€25,217.00	€21,500.00
II.6. Стипендии и намалување на школ.	€253,470.00	€322,307.00
II.7. Трошоци за истражување & развој	€48,820.00	€71,900.00
III. Инвестиции	€64,900.00	€106,850.00
IV. Буџетски суфицит/дефицит	€39,782.07	€104,372.07
V. Вонбилансни трошоци	€902,385.00	€647,381.00
V.1. Трошоци за амортизација	€902,385.00	€647,381.00

III.2 Објаснување на приходите

Предвидените вкупни приходи од работењето на буџетот во академската 2020/2021 се засновани на реализацијата на приходи во претходната академска 2019/2020 година и на очекуваните приходи од други комерцијални активности. Предвидените вкупни приходи од буџетот за работење во академската 2020/2021 се **4.880.174,00 €**, што е повисоко од претходната академска година 2019/2020 за **150.369,00 €** или **3,17%**

Figure 1. AY 2020/2021 consolidated operating budget revenue



Планираните приходи од школарина се најголем дел од вкупните приходи, односно 77,42 %, додека приходите од други извори (државна донација) се 14,34%, а приходите од финансиски активности, проекти и истражување & развој и комерцијалните приходи се 8,23 %.

а. Приходи од школарини

На сликата 1 е прикажано дека школарината претставува 77,42 % од вкупните остварени приходи, кои се пониски од претходната учебна година за 3,58 %. Емпириските докази покажуваат умерено намалување на вкупниот број студенти

поради, наталитетот, миграцијата и КОВИД-19. Сепак, со бројот на запишани студенти на додипломски студии предвидуваме овој тренд да се промени во оваа учебна година иако станува збор за умерена промена. Тоа значи дека прифативме конзервативно сценарио како основа за пресметување на очекуваните приходи, засновани на целите од реализацијата од претходната година. За академската 2020/2021 година предвидовме умерено зголемување на бројот на нови запишани студенти за 24 или 2,36 % поради гореспоменатите фактори. Од друга страна, немаме пресметано приходи од студенти кои се чини дека се студенти според документи, но никогаш не се појавуваат на кампусот.

Како што може да се забележи од *Сликата 1*, главниот показател за приходите е бројот на студенти. Врз основа на емпириските податоци за оваа година, планиравме 662 нови уписи во првиот циклус на студии и 281 нови студенти на магистерски студии. Како се распространуваат приходите во под-линиите, може да се види во финансискиот план прикачен на крајот на овој документ (Анекс I). Како што беше наведено во параграфот за запишувања на додипломски студии, беше проектирано најлошото сценарио за приход. Вкупните приходи што се предвидени да се реализираат од овие циклуси се прикажани во (Анекс I). На докторските студии предвидуваме 46 ново запишани студенти.

б. Комерцијални приходи

Сите комерцијални приходи се реализираат преку Центарот за бизнис и иновации. Очекуваниот износ на нето-комерцијални приходи за академската 2020/2021 година се проценува на 290.000 €. Овој дел од приходот се генерира од (i) трговски и ИТ-услуги (ii) кирии и (iii) експертиза и консултантски услуги.

в. Приход од проекти и од истражување & развој

Планираниот износ од оваа буџетска линија се пресметува од трошоците на кадарот и индиректните трошоци од приходот на проектот кој академскиот кадар ги добива од индивидуалните проекти и експертизата. Планираниот износ на приход од проекти и истражување и развој е 85.000,00 € или 1,74% во овој академската 2020/2021 година. Во споредба со претходната академска година, оваа буџетска линија е зголемена за 112,5%. Сепак, оваа буџетска линија е помала и раководството треба да преземе нешто.

г. Приход од финансиски активности

УЈИЕ, како јавно-приватна непрофитна институција, инвестира во различни финансиски инструменти за постепено да го намалува процентот на зависност од приходите од школарини. УЈИЕ инвестира во краткорочни и долгорочни хартии од вредност (орочени депозити и благајнички записи) и особено „ризични“ инвестиции што носи дополнителен приход на Универзитетот. Со оглед на флукуациите на девизниот курс и соодветните напори за минимизирање за управување со ризик, вкупната каматна стапка е проектирана на најниско ниво. Ова е причината за намалувањето на очекуваните приходи од финансиските активности на ниво од 35.854,00 € во однос на претходните години.

д. Приход од други извори- субвенции од државата

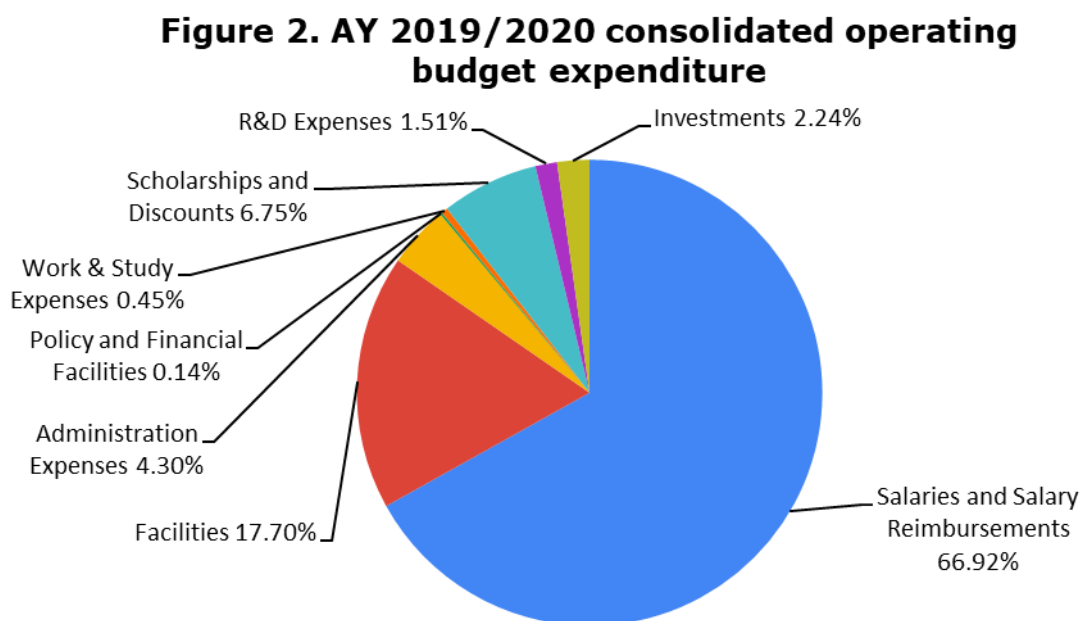
Во академската 2015/2016 година за првпат УЈИЕ доби дел од приходите како државна субвенција од Владата на Република Северна Македонија. Оваа сума е

предвидена да биде 700.000 евра или 14,34 % во буџетската структура, со што ќе се исполни готовинскиот јаз за учебната 2020/2021 година. Споредено со претходната академска 2019/2020 година, износот на оваа ставка е ист. На долг рок, УИИЕ треба да биде поддржан од 20 % од трезорот за да се обезбеди финансиска одржливост.

III.3 Објаснување на трошоците

Предвидените вкупни расходи за оперативниот буџет во академската 2020/2021 година се засновани на реализација на расходите во претходната академска АГ 2019/2020 година. Предвидените вкупни расходи за оперативниот буџет во академската 2020/2021 година се **4.775.802,00 €**. Споредено со претходната академска 2019/20 година, трошоците за буџетот се **повисоки за 85.779,00 € или 1,82 %**, што е поради новите акредитирани програми, стипендиите и истражувањето и развојот на Универзитетот.

Планираните трошоци од платите и од другите надоместоци се најголем дел од вкупните трошоци, односно 66,9%, додека намалувањата на административните трошоци и стипендиите се 17,7 %, 4,3 % и 6,7 %, соодветно. Други трошоци за истражување и развој, работни студии и инвестиции сочинуваат само 4,4 %.



а. Плати и други надоместоци (брuto)

Најголемиот дел од трошоците се плати и надоместоци за плати. После неколку преговори со одделите во текот на периодот на планирање за нивните буџетски апликации, каде што тие го проектираа потребниот кадар за своите оддели. Во оваа буџетска линија се вклучени и новите вработувања за новата акредитирана програма (архитектура и дизајн) и за академскиот напредок. Планираниот износ за оваа буџетска линија е 3.195.823,00 € или 66,9% од вкупните трошоци. Споредено со претходната академска година (2019/2020 година, што беше 67,7 %), оваа ставка е помала за 0,8 %. Во врска со ова, Универзитетот треба да продолжи да применува

стратегија за оптимизација на трошоците и да ја донесе оваа ставка во буџетската структура (плати и други надоместоци) во рамките на 55 % до 60 %.

б. Технички капацитети

Севкупниот буџет за објектите се предвидува да биде 845,179,00 € или 17,7 %. Во однос на претходната година, оваа буџетска линија е пониска за 3,3% поради стратегијата за оптимизација на трошоците од раководството. Процесот на подготвување корисни податоци во процесот на буџетирање треба да трае неколку месеци и да вклучува интензивна анализа и дискусии. Одделот за технички капацитети, со другите оддели, треба да ги анализира потребите за одржување, реструктурирање и изградба на сите згради и опрема во кампусот за:

- Давање сеопфатна анализа на постојните физички состојби и потреби;
- Развивање препораки за задоволување на тие физички потреби;
- Обезбедување рамка за физички развој на УИЕ за следната година.

в. Трошоци за администрација

Нема значителна промена во оваа ставка за буџетот и сите трошоци во оваа буџетска линија се на исто ниво, освен во некои случаи кога се очекуваат мали промени. Планираната сума на административни расходи е 205, 343,00 или 4,3 %. Споредено со претходната учебна година (2019/2020 година, што беше 4,21 %), оваа ставка е пониска за 0,09 %. Во однос на ова, Универзитетот треба да продолжи да применува стратегија за оптимизација на трошоците.

г. Политика и финансиски капацитети

Проектираната сума за трошоци за полиси и финансиски капацитети ќе биде 6900 евра како резултат на провизија од банката и негативна стапка на размена и друго.

д. „Работи и студирај“

Планираниот износ за програмата „Работи и студирај“ е 21.500 евра, што е помалку од претходната учебна година. Намалувањето на оваа ставка на буџетот се должи на пониската реализација во претходниот период.

ѓ. Стипендии на УИЕ

Во академската 2007/2008 на УИЕ за првпат започнавме да им доделуваме стипендии на студентите. Во академската 2010/2011 година, раководното тело на УИЕ донесе одлука да се доделат стипендии засновани на заслуги, за привлекување студенти со повисоки просечни оценки. Во фискалната 2014/2015, раководното тело на УИЕ донесе одлука да им даде стипендии засновани на заслуги на сите студенти со просек повисок од 4,51. Во академската 2019/2020, раководството на УИЕ донесе одлука да се зголеми шемата за стипендии за 10% во однос на претходната година и да биде 60% за студентите со просек 5 и 40% за студентите со просек од 4,5 до 4,99. Покрај тоа Универзитетот нуди и намалување за второ и трето дете и за децата со посебни потреби .

Во академската 2020/2021, ставката за стипендии во буџетот е проектирана на €322,307,00 што е повисоко од претходната академска година 2019/2020 за €68,837.00 или 27,15%.

е. Истражување и развој

За обезбедување настава, истражување и квалитет, важен е развојот на кадарот. Универзитетскиот кадар се поттикнува да ги зголеми сопствените потенцијали, способности и знаење за да обезбеди најдобри академски услуги на студентите и околното деловно и социјално окружување. Развојот на кадарот е значаен дел од мисијата на УЈИЕ и треба да се овозможи и да се спроведе според финансиските и другите материјални капацитети на Универзитетот. Долгорочната финансиска одржливост на УЈИЕ е „*conditio sine qua non*“ за сите активности планирани за горенаведениот развој. Имајќи ги предвид глобалните економски и финансиски околности и околностите за оваа буџетска линија, се предвидува €71,900.00. Во споредба со претходната академска година, оваа буџетска ставка е зголемена за €23,080.00 или 47.27%. Секој оддел претходно аплицираше (со кратко објаснување) за сума распределена на три нивоа (меѓународно, регионално и национално ниво на конференции) што ќе обезбеди постигнување на своите цели во фискалната 2020/2021 година.

ж. Капитални инвестиции

Во академската 2020/2021 година, буџетската линија капитални инвестиции се предвидува на €106,850.00. Споредено со претходната академска 2019/2020 година, оваа буџетска ставка е повисока за €41,950.00 или 64,63%. Капиталните инвестиции се предвидени за ИТ одделот, одделот за технички капацитети и логистика и студентските домови.

з. Амортизација- трошоци за амортизација

Во фискалната 2019-2020 пресметаната амортизација е **€647.381,00. €**. Имајќи предвид дека Буџетот за академската 2020/2021 година и трите претходни академски години е изготвен врз основа на принципот на готовина (приближување на приливот на пари и одливи) амортизацијата не е наведена во буџетот. Повеќето од амортизацијата има парични импликации во реалните приближувања на тековното и инвестициското одржување на објектите и е вклучено во трошоците или треба да се покријат од заштедите.

